

POLITICAL SCIENCE

Paper - II

Signature of Invigilators

Roll No.

(In figures as in Admit Card)

1. .... **Dec-08/11**

Roll No. ....

2. ....

(in words)

Name of the Areas/Section (if any) .....

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method

Wrong method

OR

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. Extra sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ પચાસ (૫૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ પાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત :

ખોટી રીત :

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ પાનાઓમાં આપવાના રહેશે.
૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
૬. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.

POLITICAL SCIENCE

PAPER - II

રાજનીતિક વિજ્ઞાન

પેપર-II

Note : This paper contains **FIFTY (50)** multiple-choice questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પચાસ (૫૦) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. The key principle underlying Plato's conception of justice is :
  - (A) Harmony
  - (B) Liberty
  - (C) Rights
  - (D) Equality
2. Machiavelli was at heart a champion of :
  - (A) Theocracy
  - (B) Autocracy
  - (C) Republicanism
  - (D) Democracy
3. In Hobbes' theory of social contract, 'Leviathan' is *not* subject to civil laws as :
  - (A) He has unlimited power
  - (B) People have trust in his wisdom
  - (C) His authority is divine
  - (D) He is the sole source of all civil laws
1. પ્લેટોના ન્યાયના સિદ્ધાંતનો મુખ્ય આધાર છે :
  - (A) સુમેળ
  - (B) સ્વાતંત્ર્ય
  - (C) હકો
  - (D) સમાનતા
2. મેક્યાવેલી :
  - (A) ધર્મ આધારિત શાસન
  - (B) તાનાશાહી
  - (C) પ્રજાસત્તાકવાદ
  - (D) લોકશાહી
3. હોબ્સના સામાજિક કરારના સિદ્ધાંત મુજબ મહારાથસ (રાવબિ-Leviathan) કાયદાઓને આધિન નથી કારણ કે :
  - (A) તેની પાસે અમર્યાદિત સત્તા છે
  - (B) લોકોને તેના હુકમમાં શ્રદ્ધા છે
  - (C) તેના અધિકાર દૈવી ઉત્પત્તિમાંથી આવે છે
  - (D) બધા કાયદાઓનો સર્જક કે મૂળ તે જ છે

4. Which of the following was characterised by Hegel as a 'Universal Class' ?
- (A) Bourgeoisie
(B) Peasantry
(C) Workers
(D) Civil servants
5. Mill defended liberty of individual from :
- (A) Other individuals
(B) Society
(C) State
(D) All of the above
6. Karl Marx did *not* talk of :
- (A) Political rule of proletariat
(B) Dictatorship of party
(C) Dictatorship of proletariat
(D) Proletarian state
7. Communitarianism emerged as a critical response to :
- (A) Liberalism
(B) Communism
(C) Nationalism
(D) Totalitarianism
4. હેગલના મત મુજબ સર્વતોવ્યાપી વર્ગ છે :
- (A) બૂઝર્વા
(B) કિસાન વર્ગ
(C) કામદાર વર્ગ
(D) સનંદી અમલદારો
5. મીલ વ્યક્તિની સ્વતંત્રતાનો કોનાથી બચાવ કરે છે ?
- (A) બીજી વ્યક્તિઓથી
(B) સમાજથી
(C) રાજ્યથી
(D) ઉપરના બધાથી
6. કાર્લ માર્ક્સે શેની વાત કરી નથી ?
- (A) સમાહર્તાના રાજકીય શાસનની
(B) પક્ષની સરમુખત્યારશાહી
(C) સમાહર્તાની સરમુખત્યારશાહી
(D) સમાહર્તા રાજ્યની
7. સમુદાયવાદ ..... ના ટીકાત્મક પ્રતિભાવ તરીકે ઉદ્ભવ્યો.
- (A) ઉદારમતવાદ
(B) સામ્યવાદ
(C) રાષ્ટ્રવાદ
(D) સર્વસત્તાવાદ

8. The decline of political theory is associated with the influence of :

- (A) Positivism
- (B) Post-behaviourism
- (C) Neomarxism
- (D) Irrationalism

9. Authority means :

- (A) Power based on personal influence
- (B) Power based on physical force
- (C) Power based on legitimacy
- (D) Power based on patriarchy

10. The positive conception of liberty emphasises :

- (A) Laissez-faire
- (B) Self-mastery
- (C) Privacy
- (D) Tolerance

8. રાજકીય સિદ્ધાંતનું પતન ..... ની પ્રભાવને લીધે થયું.

- (A) પ્રમાણવાદ
- (B) ઉત્તર-વર્તનવાદ
- (C) નવ-માર્ક્સવાદ
- (D) અતર્કવાદ

9. અધિકાર-સત્તાનો અર્થ છે :

- (A) અંગત પ્રભાવ પર આધારિત સત્તા
- (B) શારીરિક બળ પર આધારિત સત્તા
- (C) ન્યાયયુક્તતા પર આધારિત સત્તા
- (D) પિતૃ-સત્તા પર આધારિત સત્તા

10. સ્વતંત્રતાની હકારાત્મક વિભાવના શેના પર ભાર મૂકે છે ?

- (A) અહસ્તક્ષેપ નીતિ
- (B) આત્મ-પ્રભુત્વ
- (C) ગુપ્તતા
- (D) સહિષ્ણુતા

11. In a presidential system of government, the president is only :

- (A) The Head of State
- (B) The Head of Government
- (C) The Head of Judiciary
- (D) Both the Head of Government and the Head of State

12. Who among the following can be described as a protagonist of the elitist theory of democracy ?

- (A) Mosca
- (B) Laski
- (C) Dahl
- (D) Cole

13. The most important factor contributing to the independence of judiciary is :

- (A) Procedure of the appointment and removal of judges
- (B) Salary of judges
- (C) Social origin of judges
- (D) Retirement age of judges

11. પ્રમુખશાહી સરકારમાં રાષ્ટ્રપતિ માત્ર :

- (A) રાજ્યનો વડો છે
- (B) સરકારનો વડો છે
- (C) ન્યાયપ્રણાલીનો વડો છે
- (D) રાજ્ય અને સરકાર બંનેનો વડો છે

12. નીચે પૈકીનું કોણ ભદ્ર વર્ગવાદી લોકશાહી સિદ્ધાંતનું પુરસ્કર્તા છે ?

- (A) મોસ્કા
- (B) લાસ્કી
- (C) ડાહલ
- (D) કોલ

13. ન્યાયિક સ્વતંત્રતા સુરક્ષિત કરવા માટે સૌથી મહત્વનું પરિબલ છે :

- (A) ન્યાયાધીશોની નિમણૂંક અને પદચ્યુત કરવાની પ્રક્રિયા
- (B) ન્યાયાધીશોનો પગાર
- (C) ન્યાયાધીશોનો સામાજિક ઉદ્ભવ
- (D) ન્યાયાધીશોની નિવૃત્તિ વય

14. Which of the following thinkers *did not* see capitalism as a cause of underdevelopment ?

- (A) V.I. Lenin
- (B) Frederic Hayek
- (C) Paul Baran
- (D) Andre Gunder Frank

15. Constitution as a written document originated for the first time in the modern age in :

- (A) Italy
- (B) U.K.
- (C) France
- (D) U.S.

16. Units under a unitary form of government enjoy :

- (A) Original powers
- (B) Delegated powers
- (C) Powers bestowed by the Constitution
- (D) Powers not surrendered by units

14. નીચે પૈકીના કયા વિચારકના મતે મૂડીવાદ અલ્પવિકાસ માટે જવાબદાર નથી ?

- (A) વી. આઈ. લેનિન
- (B) ફ્રેડરિક હાયેક
- (C) પોલ બરાન
- (D) આન્દ્રે ગુંદર ફ્રેંક

15. આધુનિક યુગમાં એક લિખિત દસ્તાવેજ તરીકે બંધારણનો પ્રથમ વાર ઉદય કયા દેશમાં થયો ?

- (A) ઈટલી
- (B) યુ. કે.
- (C) ફ્રાંસ
- (D) યુ. એસ.

16. એકતંત્રી રાજ્યમાં એકમો કઈ સત્તા ભોગવે છે ?

- (A) મૌલિક સત્તાઓ
- (B) સોંપેલી સત્તાઓ
- (C) બંધારણ દ્વારા અર્પિત સત્તાઓ
- (D) એકમો દ્વારા સમર્પિત નહિ કરાયેલી સત્તાઓ

17. Which of the following functions is *not* performed by pressure groups ?

- (A) Influencing policy making
- (B) Serving interests of group members
- (C) Contesting elections
- (D) Running Public Campaigns

18. Attitudes, beliefs and values that underpin the working of a political system are called :

- (A) Political Socialization
- (B) Political Development
- (C) Political Modernization
- (D) Political Culture

19. Who among the following theorists is associated with structural-functional approach to the study of comparative politics ?

- (A) Karl Deutsch
- (B) Probert Dahl
- (C) Gabriel Almond
- (D) K.J. Holsti

17. દબાણ જૂથો નીચેમાંથી કયું કાર્ય નથી કરતાં ?

- (A) જાહેર નીતિઓને પ્રભાવિત કરવી
- (B) જૂથના સભ્યોના હિતને જાળવવું
- (C) ચૂંટણીઓ લડવી
- (D) જાહેર આંદોલન કરવાં

18. રાજકીય પ્રણાલીના સંચાલને આધાર આપતી વૃત્તિઓ, માન્યતાઓ અને મૂલ્યોને કઈ રીતે ઓળખવામાં આવે છે ?

- (A) રાજકીય સામાજિકરણ
- (B) રાજકીય વિકાસ
- (C) રાજકીય આધુનીકરણ
- (D) રાજકીય સંસ્કૃતિ

19. નીચે પૈકીનો કયો વિદ્વાન તુલનાત્મક રાજકારણના અભ્યાસના તંત્ર-કાર્યાનુસારી અભિગમ સાથે સંકળાયેલો છે ?

- (A) કાર્લ ડોઈજ
- (B) રોબર્ટ ડાહલ
- (C) ગેબ્રિઅલ આલમંડ
- (D) કે. જે. હોલ્સ્ટી

20. The political system of which of the following states underwent a radical change through revolution in the late 20th century ?

- (A) Pakistan
- (B) Iran
- (C) Saudi Arabia
- (D) Egypt

21. The Indian federal system grants the states :

- (A) The right to secede
- (B) Fixed boundaries
- (C) Autonomy in state list subjects
- (D) Residuary powers

22. The formal structure of the following institution/office may vary considerably from state to state in India :

- (A) High Court
- (B) Legislature
- (C) District Collector
- (D) Governor

20. નીચે પૈકીના કયા દેશની રાજકીય પ્રણાલીમાં ૨૦મી સદીના અંત ભાગમાં ક્રાંતિ દ્વારા મૂળભૂત પરિવર્તન આવ્યું ?

- (A) પાકીસ્તાન
- (B) ઈરાન
- (C) સાઉદી અરેબિયા
- (D) ઈજિપ્ત

21. ભારતની સમવાયી પ્રથા રાજ્યોને શું પ્રદાન કરે છે ?

- (A) ભારતીય સંઘમાંથી અલગ થવાનો અધિકાર
- (B) નિશ્ચિત સરહદો
- (C) રાજ્યયાદીના વિષયોમાં સ્વાયત્તતા
- (D) શેષ સત્તાઓ

22. ભારતના વિવિધ રાજ્યોમાં કઈ સંસ્થાનું માળખું અલગ અલગ હોઈ શકે ?

- (A) વડી અદાલત
- (B) વિધાનસભા
- (C) જિલ્લા સમાહર્તા (Collector)
- (D) રાજ્યપાલ

23. Which of the following is an essential attribute of the Council of Ministers in India ?
- (A) Fixed tenure
(B) Collective responsibility
(C) Transparency
(D) Absence of accountability to the Parliament
24. The doctrine of the basic structure of the Indian Constitution was formulated by :
- (A) The Founding Fathers
(B) The Parliament
(C) The Supreme Court
(D) The Press
25. The Article 14 of the Constitution of India deals with :
- (A) Right of freedom of expression
(B) Right to Property
(C) Right of Equality
(D) Right to Personal Liberty
23. ભારતમાં પ્રધાનમંડળમાં અનિવાર્ય એવું લક્ષણ છે ?
- (A) નિશ્ચિત મુદત
(B) સામૂહિક જવાબદારી
(C) પારદર્શકતા
(D) સંસદને જવાબદારીનો અભાવ
24. ભારતના બંધારણના સંદર્ભમાં 'પાયાનું માળખું' (basic structure) અંગેના ખ્યાલને જન્મ કોણે આપ્યો ?
- (A) ભારતના બંધારણના ઘડવૈયાઓ
(B) સંસદે
(C) સર્વોચ્ચ અદાલતે
(D) વર્તમાનપત્રોએ
25. ભારતના બંધારણની ચૌદમી કલમ (Article 14) શેની જોગવાઈ કરે છે ?
- (A) અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતાની
(B) સંપત્તિના અધિકારની
(C) સમાનતાના અધિકારની
(D) વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્યની

26. Who among the following Chief Ministers became the Prime Minister of India ?

- (A) G.B. Pant
- (B) Morarji Desai
- (C) Indira Gandhi
- (D) Y.B. Chavan

27. Who among the following is *not* appointed by the President of India ?

- (A) Prime Minister of India
- (B) Vice-President of India
- (C) Chief Justice of India
- (D) Governor of states

28. India is emerging as three-tier federal Constitutional system because of :

- (A) Emergence of state level parties
- (B) Panchayat Raj System
- (C) Growth of Sub-nationalism
- (D) Coalition politics

26. રાજ્યનું મુખ્યમંત્રી પદ (Chief Ministership) ભોગવી ચૂકેલા કોણ પછી વડાપ્રધાન બન્યા ?

- (A) જી.વી. પન્ત
- (B) મોરારજી દેસાઈ
- (C) ઈન્દિરા ગાંધી
- (D) વાય.બી. ચવાણ

27. નીચે દર્શાવેલાં પદોમાંથી કયા પદ પર નિમણૂક ભારતના રાષ્ટ્રપતિ નથી કરતા ?

- (A) વડા પ્રધાન
- (B) ભારતના ઉપરાષ્ટ્રપતિ
- (C) સર્વોચ્ચ અદાલતના મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ
- (D) રાજ્યના રાજ્યપાલ

28. ભારતનું બંધારણીય માળખું ત્રિ-સ્તરીય બનવાનું કારણ છે :

- (A) પ્રાદેશિક પક્ષોનો વિકાસ
- (B) પંચાયતી રાજ પ્રથા
- (C) ઉપ-રાષ્ટ્રવાદનો વિકાસ
- (D) પક્ષોમાં જોડાણના રાજકારણનો વિકાસ

29. The 42nd amendment introduced which words in the preamble ?

- (A) Sovereign socialist
- (B) Socialist secular
- (C) Secular democratic
- (D) Democratic republic

30. During proclamation of Emergency under Art. 356 Union Government can *not* do which of the following ?

- (A) To give directions to state to observe canons of financial propriety
- (B) To give directions to states to reduce salaries of state employees
- (C) Refuse to give share in taxes to states which they are entitled to
- (D) To require that money bills are reserved for consideration of President

29. ભારતના બંધારણમાં કરવામાં આવેલા બેતાળીસમા (42nd) સુધારાથી બંધારણના આમુખમાં કયા શબ્દો ઉમેરાયા ?

- (A) સાર્વભોમ સમાજવાદી
- (B) સમાજવાદી બિનસાંપ્રદાયિક
- (C) બિનસાંપ્રદાયિક લોકશાહી
- (D) લોકશાહી પ્રજાસત્તાક

30. ભારતના બંધારણની ૩૫૬મી કલમ હેઠળ નાણાકીય કટોકટી જાહેર થાય ત્યારે સંઘ સરકાર :

- (A) રાજ્યોને નાણાકીય ડહાપણના સિદ્ધાંતો અનુસરવા સૂચના આપી શકે
- (B) રાજ્યોને કર્મચારીઓના પગાર ઘટાડવા નિર્દેશ કરી શકે
- (C) રાજ્યો જે સંઘ સરકાર પાસેથી કરનો ભાગ પ્રાપ્ત કરવા અધિકાર ધરાવે તે આપવાની ના પાડી શકે
- (D) નાણાંબીલોને રાષ્ટ્રપતિની સંમતિ માટે અનામત રાખી શકે

31. 'Public Administration consists of all those operations having for their purpose the fulfilment of public policy.' Who said that ?

- (A) Woodrow Wilson
- (B) Luther Gullick
- (C) Dwight Waldo
- (D) L.D. White

32. 'Administration is the organization and use of men and materials to accomplish a purpose.' Whose words are these ?

- (A) L.D. White
- (B) E.N. Gladden
- (C) E.A. Nigro
- (D) Orway Tead

33. Which of the following is *not* true in terms of recruitment in civil service from within ?

- (A) It utilises experience
- (B) It provides avenues for promotion
- (C) It is safe as known people are recruited
- (D) It promotes meritocracy

31. 'જાહેર વહીવટમાં રાજ્ય (જાહેર) ની નીતિના ઘેયો પ્રાપ્ત કરવાની બધી જ પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ થાય છે' આ કથન કોનું છે ?

- (A) વુડ્રો વિલ્સન
- (B) લ્યુથર ગુલિક
- (C) ડ્વાઈટ વાલ્ડો
- (D) એલ.ડી. વ્હાઈટ

32. 'વ્યક્તિઓ અને વસ્તુઓનું કોઈ ચોક્કસ હેતુ સિદ્ધ કરવા માટે આયોજન અને ઉપયોગ, એનું નામ તે વહીવટ.' આ કોના શબ્દો છે ?

- (A) એલ.ડી. વ્હાઈટ
- (B) ઈ.એન. ગ્લેડન
- (C) ઈ.એ. નીગ્રો
- (D) ઓરવે ટેડ

33. આંતરિક ભરતીની પ્રથાનો ઉપયોગ સિવિલ સેવામાં કરવાની બાબતમાં કઈ વસ્તુ સાચી નથી ?

- (A) તેનાથી અનુભવનો લાભ મળે છે
- (B) તેનાથી બઢતીની તકો ઊભી થાય છે
- (C) જાણીતા લોકોની ભરતી થવાથી તે સલામતી બક્ષે છે
- (D) તેનાથી ગુણ કે લાયકાત આધારિત સિવિલ સેવાનું સર્જન થાય છે

34. Which basis of department formation is likely to lead to 'Empire-building' ?

- (A) Purpose
- (B) Process
- (C) Clientele
- (D) Territory

35. 'POSDCORB' functions of chief executive were described by :

- (A) Urwick
- (B) Herbert Simon
- (C) Pffifner
- (D) C. Rajgopalachari

36. The scholar-cum statesman and founder of discipline of Public Administration was :

- (A) Winston Churchill
- (B) Woodrow Wilson
- (C) V.I. Lenin
- (D) Jawaharlal Nehru

34. વિભાગની રચનાનો કયો આધાર સામ્રાજ્ય સર્જન તરફ લઈ જાય છે ?

- (A) હેતુ
- (B) પ્રક્રિયા
- (C) ચોક્કસ જૂથ
- (D) વિસ્તાર

35. 'પોસ્ડકોર્બ' (POSDCORB) ના મુખ્ય કારોબારીના કાર્યોનું વર્ણન કોણે કર્યું છે ?

- (A) અરવીક
- (B) હરબર્ટ સાઈમન
- (C) પિફફનર
- (D) સી. રાજગોપાલાચારી

36. જાહેર વહીવટના શાસ્ત્રની સ્થાપના કરવાનું માન કયા રાજપુરુષ અને વિદ્વાનને જાય છે ?

- (A) વિન્સ્ટન ચર્ચિલ
- (B) વુડ્રો વિલ્સન
- (C) વી.આઈ. લેનિન
- (D) જવાહરલાલ નેહરૂ

37. Which one of the following is *not* a duty of civil servants ?

- (A) be loyal to the constitution of the country
- (B) be loyal to the laws of the country
- (C) give advise on policy to whichever party comes in power
- (D) faithfully execute any orders of Ministers on any issue

38. Which of the following is *not* a characteristic of bureaucracy according to Max Weber ?

- (A) Rationality
- (B) Dependence on rules
- (C) Personal touch
- (D) Hierarchy

37. સનંદી સેવકોની ફરજમાં શેનો સમાવેશ નથી થતો ?

- (A) દેશના બંધારણને વફાદાર રહેવું
- (B) દેશના કાનૂનને વફાદાર રહેવું
- (C) જે કોઈ પક્ષ સત્તા પર આવે એને નીતિ વિષયક સલાહ આપવી
- (D) પ્રધાનના કોઈપણ બાબત અંગેના કોઈપણ હુકમનો અમલ કરવો

38. મેક્સ વેબરે ગણાવેલ અમલદારશાહીના લક્ષણોમાં કોનો સમાવેશ થતો નથી ?

- (A) તર્ક જ થતા કે બુદ્ધિગમ્યતા (rationality)
- (B) નિયમો પર આધાર
- (C) અંગત સંપર્ક
- (D) શ્રેણીસ્તુપીય વ્યવસ્થા

39. Which of the following is *not* correct about 'Right to Information' ?

- (A) It results in administrative irresponsibility
- (B) It results in transparency
- (C) It results in training of people
- (D) It results in check on corruption

40. The rise of delegated legislation has contributed to the :

- (A) Enhancement of the powers of bureaucracy
- (B) Enhancement of the powers of legislature
- (C) Curtailment of the powers of bureaucracy
- (D) Curtailment of the powers of legislature

41. Which of the following is *not* a treatise in 'Realism' ?

- (A) 'Politics Among Nations'
- (B) 'Twenty Years Crisis'
- (C) 'The Prince'
- (D) 'The Great Illusion'

39. 'માહિતિ પ્રાપ્ત કરવાના અધિકાર' ની બાબતમાં કઈ વસ્તુ સાચી નથી ?

- (A) તેનાથી વહીવટી બેજવાબદારી જન્મે છે
- (B) તેનાથી પારદર્શકતા જન્મે છે
- (C) તેનાથી લોકોને કેળવણી મળે છે
- (D) તેનાથી ભ્રષ્ટાચાર પર અંકુશ આવે છે

40. પ્રત્યાયુક્ત વિધાન નિર્માણથી :

- (A) નોકરશાહીની સત્તા વધે છે
- (B) ધારાગૃહની સત્તા વધે છે
- (C) નોકરશાહીની સત્તા ઘટે છે
- (D) ધારાગૃહની સત્તા ઘટે છે

41. યથાર્થવાદ કે વાસ્તવાદની હિમાયત કરતાં પુસ્તકોમાંથી કોનો સમાવેશ નહીં કરી શકાય ?

- (A) 'પોલીટીક્સ અમંગ નેશન્સ'
- (B) 'ટવેન્ટી ઈયર્સ ક્રાઈસીસ'
- (C) 'ધ પ્રિન્સ'
- (D) 'ધ ગ્રેટ ઈલ્યુઝન'

42. Modern state system originated after end of :

- (A) Thirty Years War (1618-1648 A.D.)
- (B) Peloponnesian War (431-404 B.C.)
- (C) After defeat of Napoleon at Waterloo (1815 A.D.)
- (D) After end of Second World War (1945 A.D.)

43. Nuclear Suppliers Group (NSG) which met recently in Vienna consists of :

- (A) 46 members
- (B) 45 members
- (C) 44 members
- (D) 43 members

44. The most important reforms in India's Foreign Economic Policy occurred in :

- (A) 1960s
- (B) 1980s
- (C) 1990s
- (D) 1970s

42. આધુનિક રાજ્ય પ્રથાનો જન્મ કયા યુદ્ધના અંતથી થયો ?

- (A) ત્રીસ વર્ષીય યુદ્ધ (ઈસવી સન ૧૬૧૮-૧૬૪૮)
- (B) પેલોપોનિશ્યન યુદ્ધ (૪૩૧-૪૦૪ ઈસવી સન પૂર્વે)
- (C) વોટરલુ ખાતે નેપોલિયનની હાર પછી (ઈસવી સન ૧૮૧૫)
- (D) બીજા વિશ્વયુદ્ધના અંત પછી (ઈસવી સન ૧૯૪૫)

43. ન્યૂક્લિયર સપ્લાયર્સ ગ્રુપ (NSG), જેની બેઠક હાલમાં વિયેનામાં મળી તેમાં કેટલા સભ્યો છે ?

- (A) ૪૬
- (B) ૪૫
- (C) ૪૪
- (D) ૪૩

44. ભારતની આર્થિક વિદેશનીતિના સૌથી મહત્વના ફેરફારો કયા દાયકામાં થયા ?

- (A) ૧૯૬૦ ના
- (B) ૧૯૮૦ ના
- (C) ૧૯૯૦ ના
- (D) ૧૯૭૦ ના

45. State sovereignty is lost, if :

- (A) a state signs a bilateral or multilateral military agreement
- (B) a state becomes a member of U.N.
- (C) a state enters regional economic agreement
- (D) a state is conquered by another state or voluntarily becomes part of another state

46. Which of the following countries was *not* divided with the end of Cold War ?

- (A) Yugoslavia
- (B) Germany
- (C) Czechoslovakia
- (D) Soviet Union

45. રાજ્ય પોતાનું સાર્વભોમત્વ ક્યારે ગુમાવે છે ?

- (A) જ્યારે તે દ્વિપક્ષી કે બહુપક્ષી લશ્કરી કરાર કરે ત્યારે
- (B) જ્યારે તે યુનોનું સદસ્ય બને ત્યારે
- (C) જ્યારે તે પ્રાદેશિક આર્થિક સહકારનો કરાર કરે ત્યારે
- (D) જ્યારે તે રાજ્ય કોઈ બીજા રાજ્ય દ્વારા જીતી લેવાય અથવા તે રાજ્ય સ્વેચ્છાએ કોઈ બીજા રાજ્યના ભાગ બનવાનું નક્કી કરે ત્યારે

46. શીત યુદ્ધના અંત પછી કયા રાજ્યનું વિભાજન નથી થયું ?

- (A) યુગોસ્લાવિયા
- (B) જર્મની
- (C) ઝેકોસ્લોવેકિયા
- (D) સોવિયેટ સંઘ

47. Which of the following organizations created in the context of Cold War has continued even after the end of Cold War ?

- (A) SEATO
- (B) CENTO
- (C) Warsaw Treaty Organization
- (D) NATO

48. Which of the following has emerged as the latest in the history of global issues ?

- (A) Human Rights
- (B) Disarmament
- (C) Development
- (D) Gender Justice

49. Which of the following statesmen is associated with the process of 'detente' ?

- (A) J.F. Dulles
- (B) Kennan
- (C) Winston Churchill
- (D) Henry Kissinger

50. The Bandung Conference consisted of :

- (A) Nonaligned Countries
- (B) Third World Countries
- (C) Asian Countries
- (D) Afro-Asian Countries

47. શીત યુદ્ધના અંત પછી પણ શીત યુદ્ધના સંદર્ભમાં રચાયેલું કયું સંગઠન ચાલુ રહ્યું છે ?

- (A) સીએટો
- (B) સેન્ટો
- (C) વોર્સો સંધિ સંગઠન
- (D) નેટો

48. વૈશ્વિક પ્રશ્નોના ઇતિહાસમાં છેવટે કયો પ્રશ્ન જન્મ્યો છે ?

- (A) માનવ હકોનો
- (B) નિઃશસ્ત્રીકરણનો
- (C) વિકાસનો
- (D) નારી જાતિના ન્યાયનો

49. 'દેતાંત' (Detente) કે તનાવ શૈથિલ્યની પ્રક્રિયા સાથે કયા રાજપુરુષનું નામ સંકળાયેલું છે ?

- (A) જે.એફ. ડલેસ
- (B) કેનન
- (C) વિન્સ્ટન ચર્ચિલ
- (D) હેન્રી કિસિંગ્જર

50. બાન્ડુંગ પરિષદમાં કયા દેશોનો સમાવેશ થતો હતો ?

- (A) બિનજોડાણવાદી
- (B) ત્રીજા વિશ્વના દેશો
- (C) એશિયન દેશો
- (D) આફ્રો-એશિયન દેશો

ROUGH WORK